

ET FELTEKSPERIMENT MED *Kærlighed i Kaos*

ET FORÆLDRETRÆNINGSPROGRAM TIL FAMILIER MED ADHD
ELLER ADHD-LIGNENDE VANSKELIGHEDER

SFi DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER
FOR VELFÆRD

ADHD

TrygFonden

Familier med ADHD har et mere stresset og konfliktfyldt familieliv (Gadow m.fl., 2000; DuPaul m.fl., 2001)

Forældrene synes de har ringere forældrekompetencer (Pisterman m.fl., 2001; Anastopoulos m.fl., 1993; Bor m.fl., 2002)

De synes de er mere eftergivende og overreagerende (Harvey m.fl., 2001; Keown & Woodward, 2002)

Hvilket ofte fører til en negativ spiral i forældre-barn-relationen (Johnston & Mash, 2001)

Forældrene kan både forværre og forbedre adfærdsproblemer
(Johnston & Mash, 2001)

Forældretræning er en veldokumenteret behandlingsform
(Pelham, Wheeler & Chronis, 1998; Pelham & Fabiano, 2008;
Charach m.fl., 2013)

- Forældrekompetencer, opdragelse, afsmittende effekt på barnets adfærd

International forskning og Sundhedsstyrelsen anbefaler
forældretræning (Sonuga-Barke m.fl., 2013; Pelham & Fabiano,
2008; Sundhedsstyrelsen, 2012)

Psykiatrien har oplevet en stigning i behandlinger for ADHD-lignende vanskeligheder på 290%

Etablerede programmer er dyre (lønninger, licenser, certificeringer)

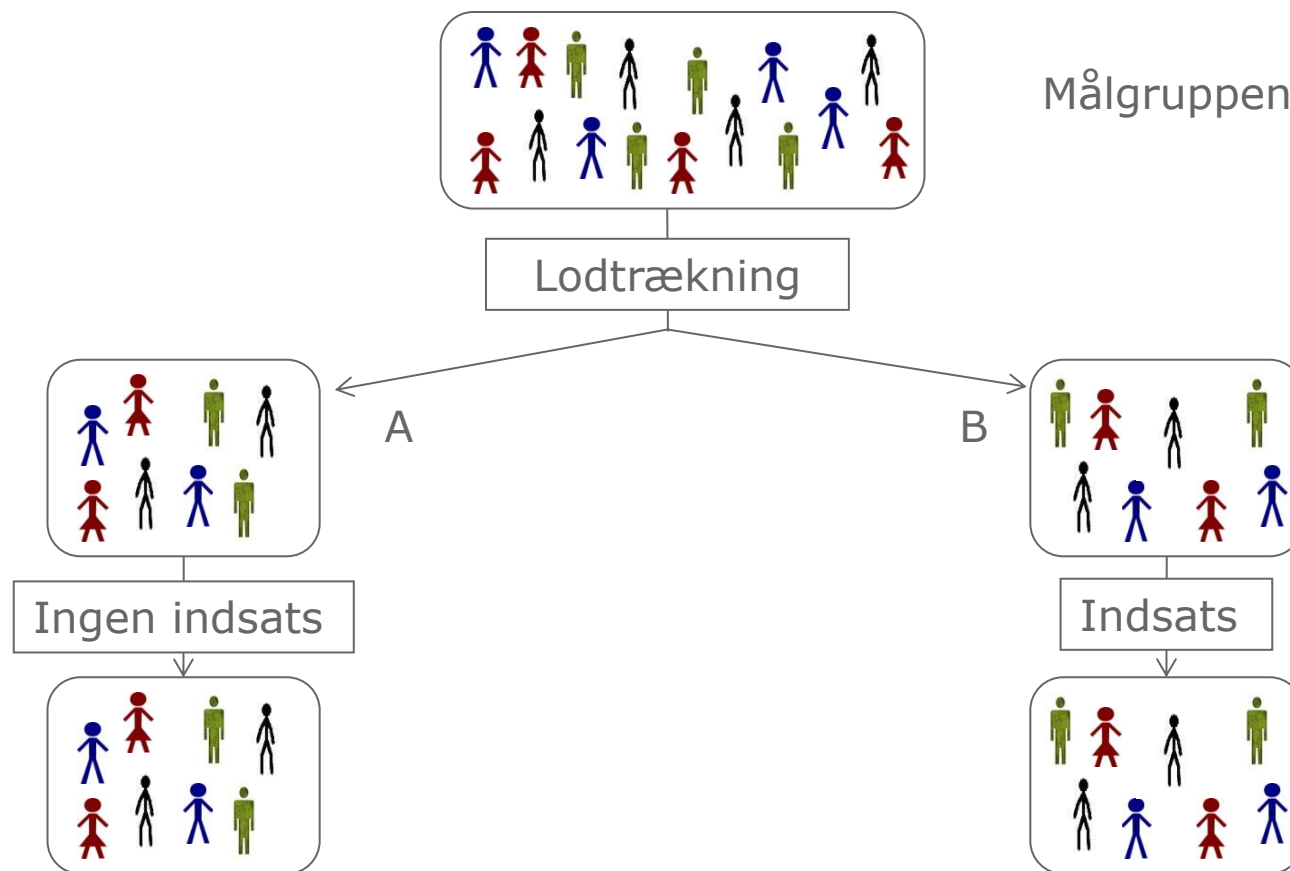
Behov for nye, veldokumenterede og effektive behandlingstilbud

Følger 161 familier, som i 2014 deltog i felteksperiment med forældretræningskurset "Kærlighed i Kaos"

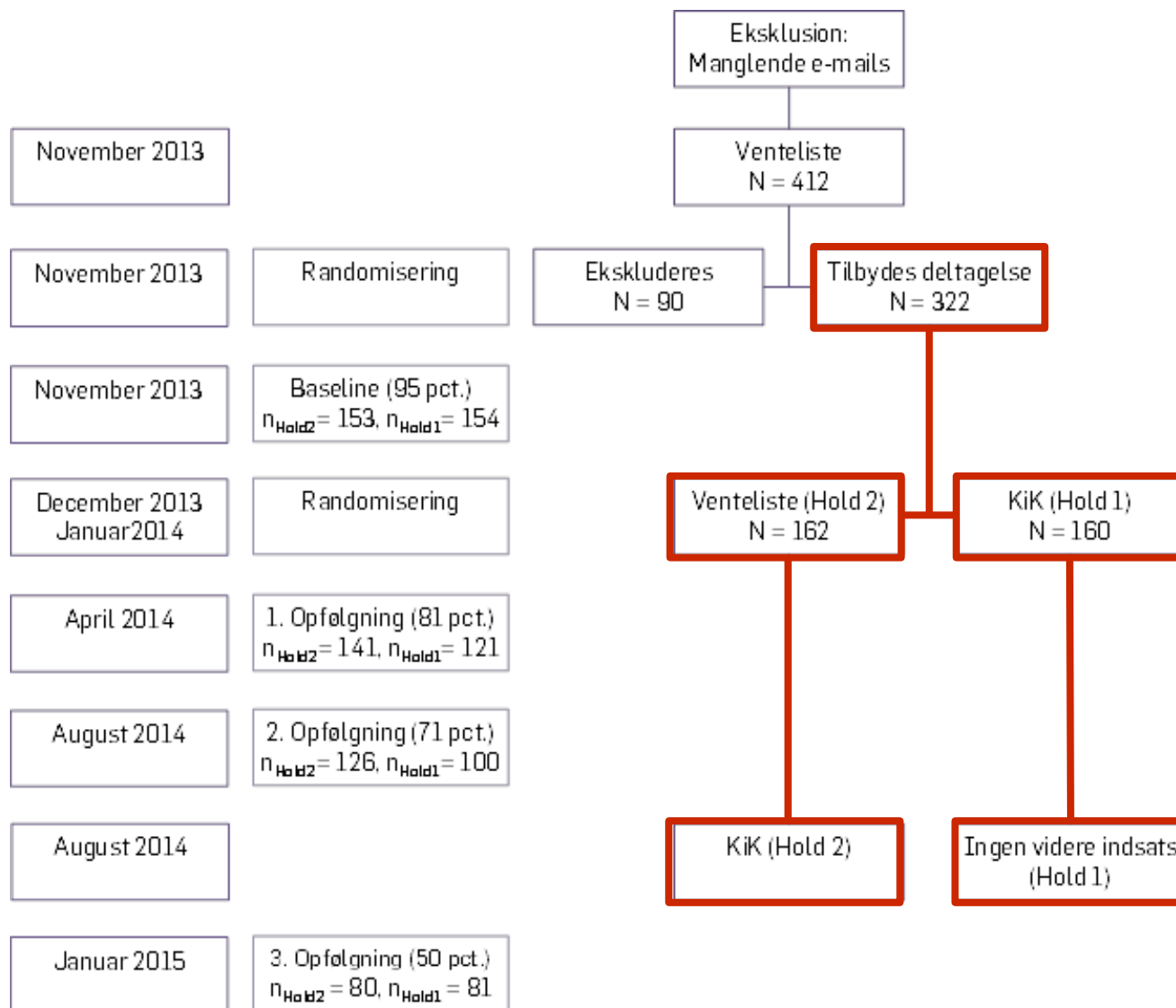
Kan frivillige, professionelle trænere opnå samme effekt som etablerede forældretræningskurser?

1. Hvorfor et felteksperiment?
2. Hvordan forløb eksperimentet?
3. Hvem meldte sig til kurset?
4. Resultater
5. Opsummering

Hvorfor et eksperiment?

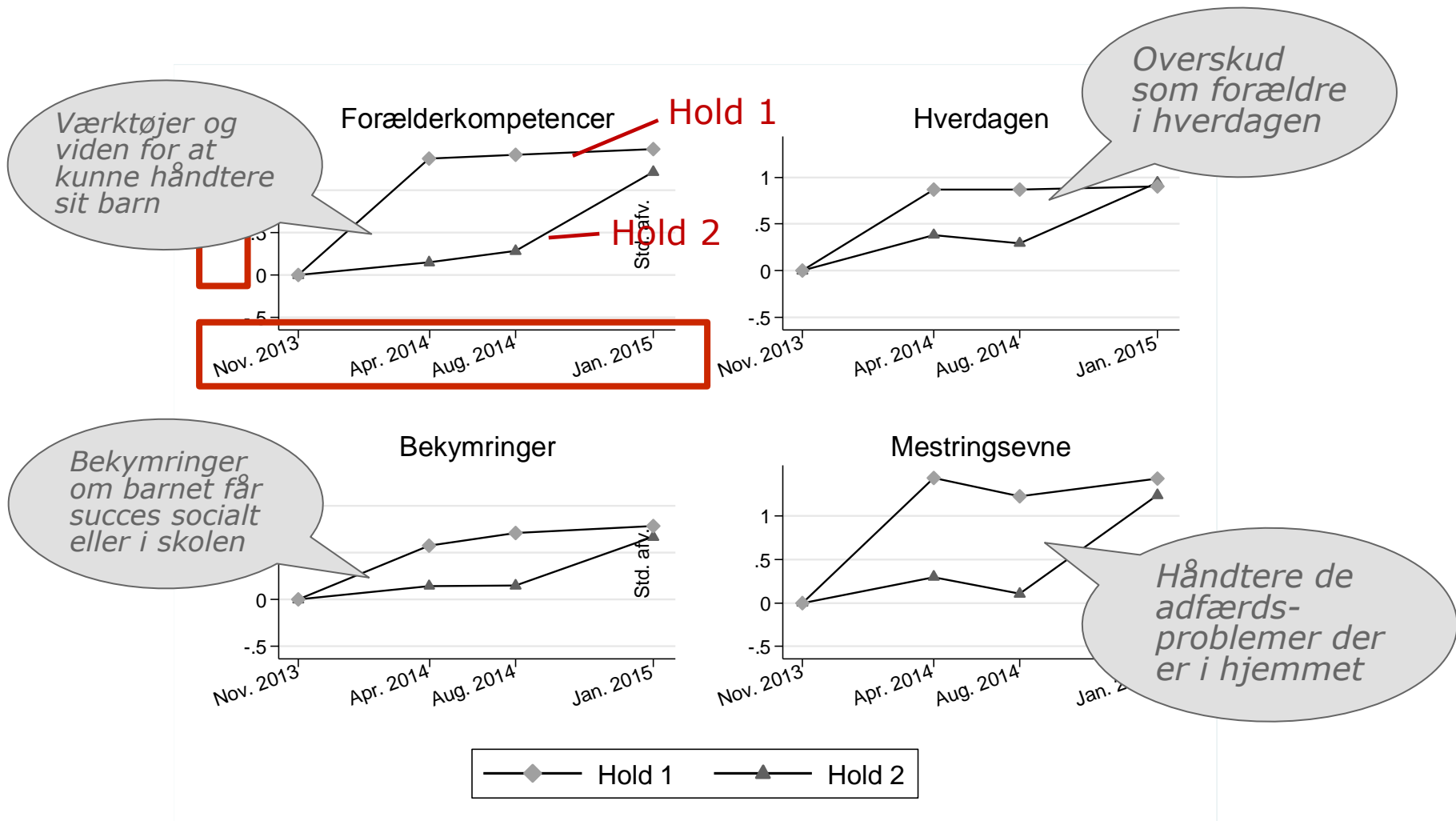
Forløbsdiagram

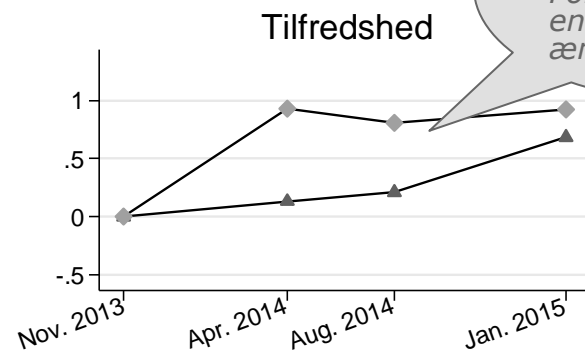
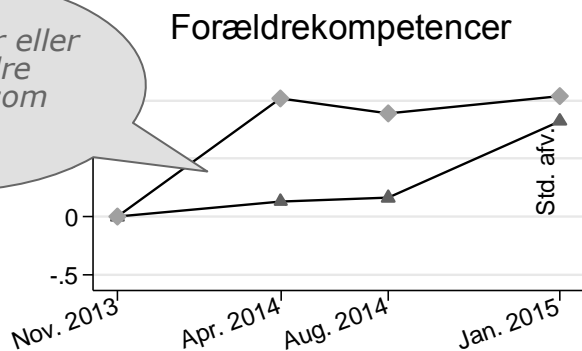
	Hold 1 (N = 160)		Hold 2 (N = 162)	
	n	Gns.	n	Gns.
Kvinde	85	53 pct.	87	54 pct.
Alder	-	42,2 år	-	41,9 år
Biologiske forældre	130	81 pct.	131	81 pct.
Mere end et barn i husstanden	136	85 pct.	140	86 pct.
Andre børn med en diagnose	34	21 pct.	20	12 pct.
ADHD hos forælder	42	26 pct.	42	26 pct.
Arbejdende	86	54 pct.	98	60 pct.
Uden arbejde	16	10 pct.	28	17 pct.
Uddannelsesniveau:				
9-10 år	0	0 pct.	4	2 pct.
10-12 år	38	24 pct.	48	30 pct.
13-15 år	68	43 pct.	68	42 pct.
15-17 år	18	11 pct.	18	11 pct.
18-20 år	6	4 pct.	2	1 pct.

	Hold 1 (N = 80)		Hold 2 (N = 81)	
	n	Gns.	n	Gns.
Drenge	66	83 pct.	61	75 pct.
Alder		7,11 år		6,96 år
Diagnosticeret med ADHD	57	71 pct.	55	68 pct.
Diagnosealder	-	6,09 år	-	6,16 år
Anden diagnose:	23	29 pct.	23	28 pct.
<i>Adfærdsforstyrrelser</i>	7	9 pct.	7	9 pct.
<i>Mental retardering</i>	1	1 pct.	5	6 pct.
<i>Angst</i>	3	4 pct.	4	5 pct.
<i>Tilknytningsforstyrrelser</i>	3	4 pct.	3	4 pct.
<i>Søvnforstyrrelser</i>	3	4 pct.	3	4 pct.
<i>Tics eller Tourettes syndrom</i>	4	5 pct.	1	1 pct.
<i>Depression</i>	0	0 pct.	0	0 pct.
Anden diagnose end nævnte	13	16 pct.	10	13 pct.

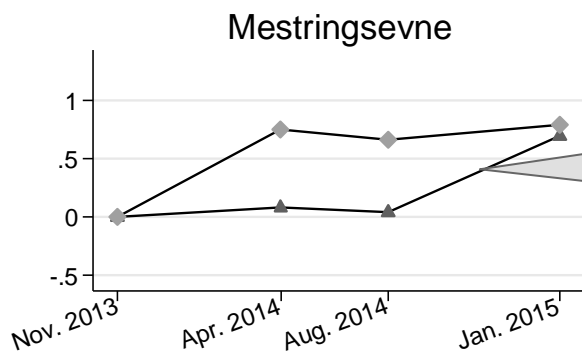
	<i>Indsats- fokuserede</i>	<i>Validerede</i>
Forældre	Forældrekompetencer Hverdagen Bekymringer Mestringsevne	Forældrekompetencer Tilfredshed Mestringsevne Mental sundhed
Børn	Barnets adfærd	Skole-og-hjem Nærmiljø-og-fritid Socialt Stiller krav Mental sundhed og sproglig udvikling

Ens egen far eller mor var bedre "klædt på" som forældre

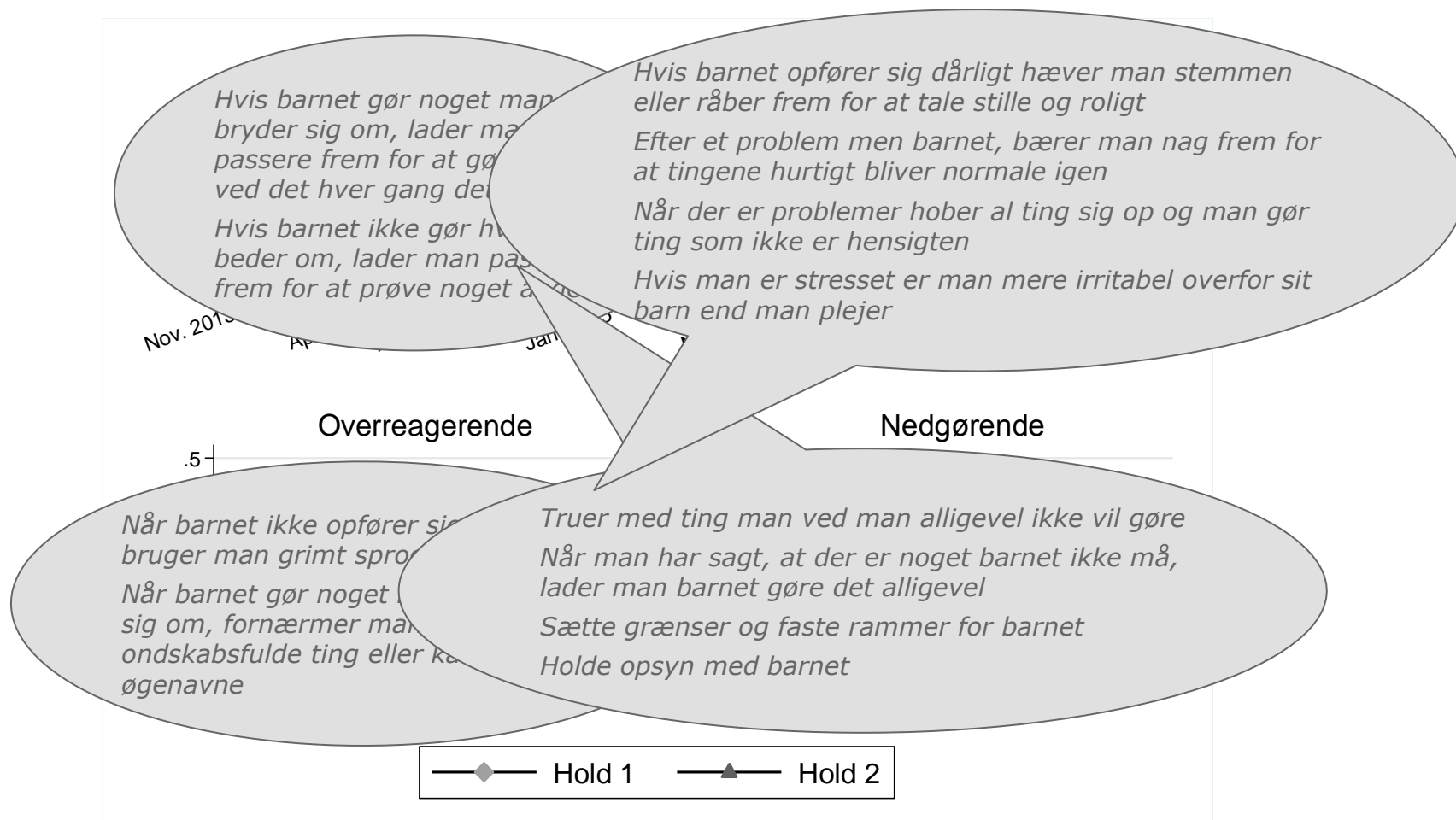

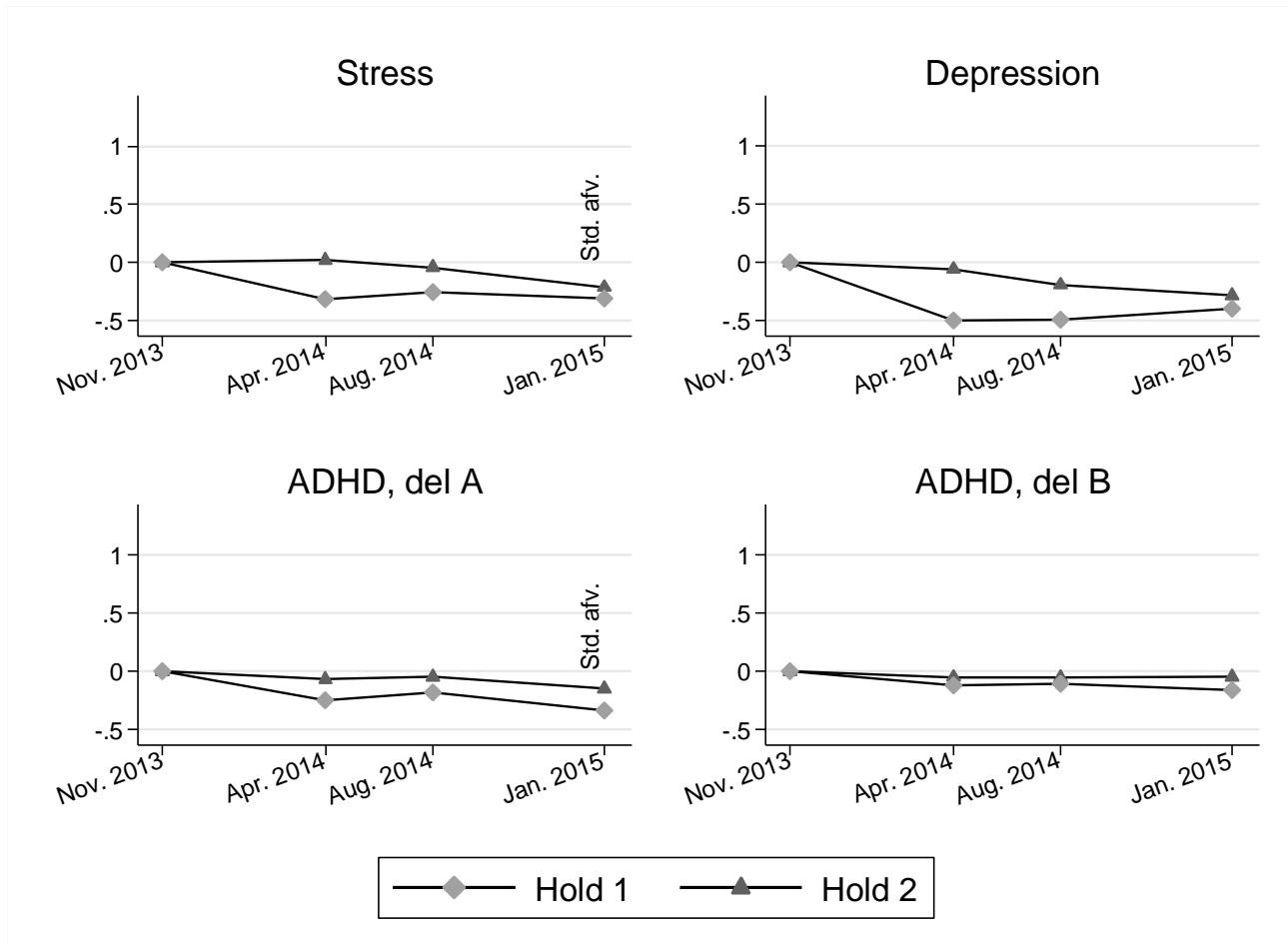
*Frustreret over at være forælder
Forældrerollen gør en anspændt og ængstelig*

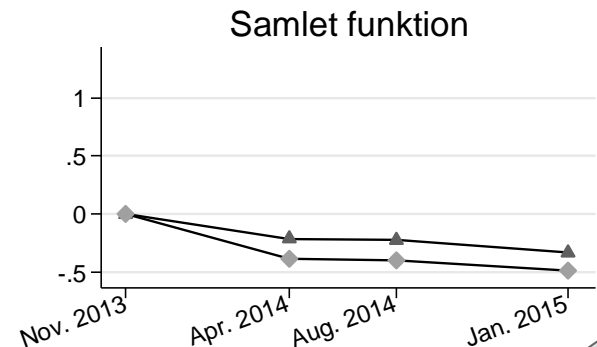
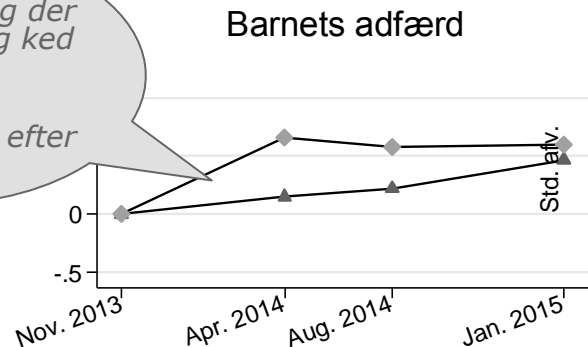
*Vanskeligheder med ens barn er lette at løse
At være forælder er til at klare, og problemer er til at løse
Forældrene forstår barnets problemer*

—♦— Hold 1 —▲— Hold 2

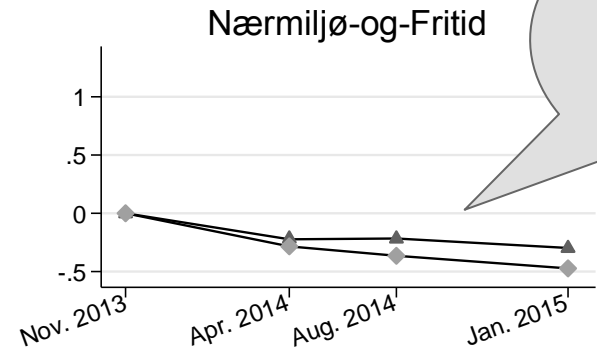
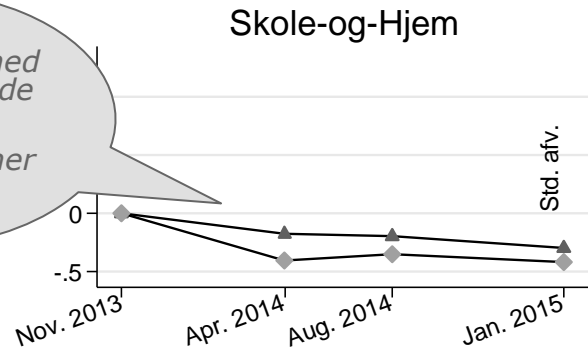

Barnet gør ting der gør en vred og ked af det
Barnet hører næsten aldrig efter

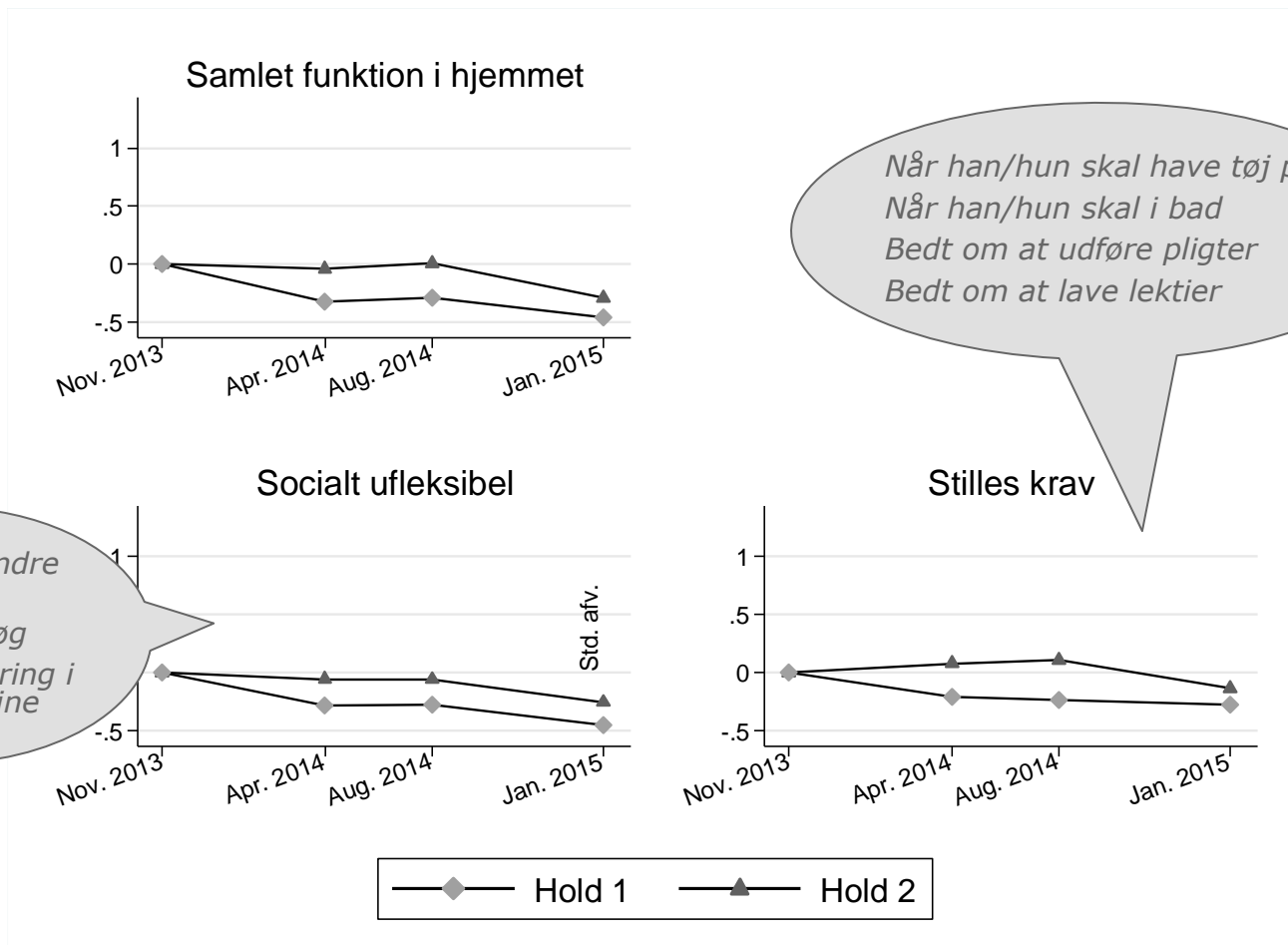

Problemer i interaktionen med mor/far/søskende
Problemer med skolepræstationer

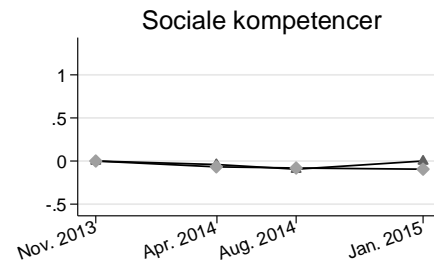
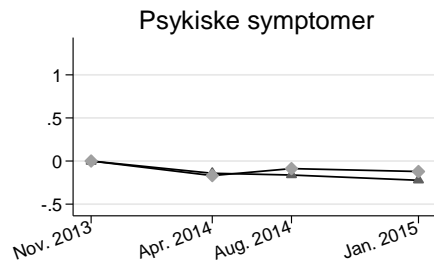
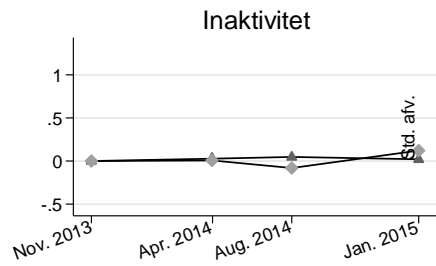
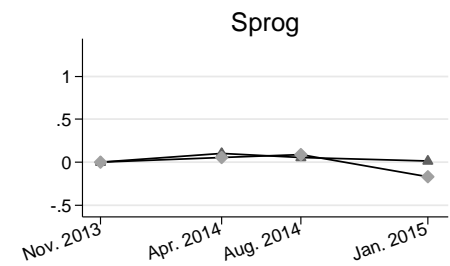
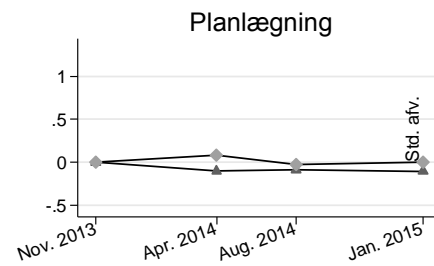
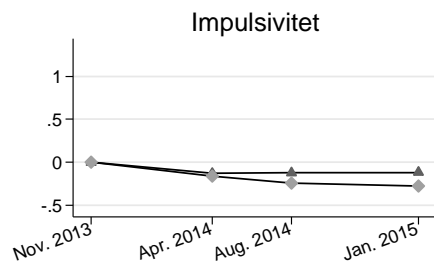
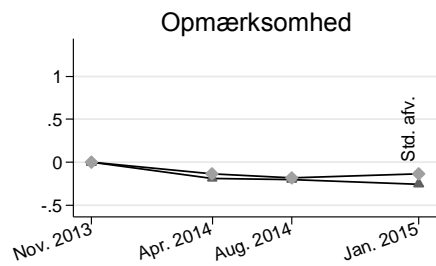

Problemer ved fritidsaktiviteter
Problemer når han/hun leger med andre børn i nabolaget

—♦— Hold 1 —▲— Hold 2

Barnets mentale sundhed

—◆— Hold 1 —▲— Hold 2

—◆— Hold 1 —▲— Hold 2

Rangordning

Responsvariabel	Forældre/barn dimension	Respons- dimension	April 2014		August 2014	
Forældrekompetencer	Forældre	Adfærd	1,223	**	1,134	**
Mestringsevne	Forældre	Adfærd	1,137	**	1,118	**
Samlede forældrekompetencer	Forældre	Adfærd	0,885	**	0,726	**
Mestringsevne	Forældre	Adfærd	0,668	**	0,624	**
Tilfredshed	Forældre	Adfærd	0,796	**	0,596	**
Nedgørende	Forældre	Adfærd	-0,751	**	-0,594	**
Hverdagen	Forældre	Adfærd	0,485	**	0,574	**
Bekymringer	Forældre	Adfærd	0,432	**	0,564	**
Overreagerende	Forældre	Adfærd	-0,701	**	-0,547	**
Samlet score (PS)	Forældre	Adfærd	-0,667	**	-0,516	**
Adfærd (barn)	Barn	Adfærd	0,509	**	0,355	*
Stilles krav	Barn	Adfærd	0,284	*	-0,341	**
Depression	Forældre	Mental	-0,446	**	-0,296	*
Samlet score (HSQ)	Barn	Adfærd	-0,282	*	-0,294	*

I slutningen af 2013, meldte 412 egnede forældre sig til kurset

Desværre kun plads på kurset til 322 forældre (78%)

Ved lodtrækning, blev halvdelen af familierne tilbudt KiK i begyndelsen af 2014, resten stod på venteliste til slutningen af 2014

Det eksperimentelle design sikrer, at den eneste forskel mellem Hold 1 og Hold 2 er KiK

Den effekt vi har fundet kan tilskrives KiK og ikke f.eks. forældremotivation

Forældrene der deltog i KiK oplevede en markant og signifikant forbedring på forældrekompetencer

- Værktøjer og viden til at håndtere barnet
- Overskud i hverdagen
- Færre bekymringer om barnet
- Mindre frustration over at være forældre
- Tiltro til at de kan håndtere barnets problemer

Effekten på forældrekompetencer svarer til effekten af etablerede forældretræningsprogrammer

Forældrene der deltog i KiK oplevede en markant og signifikant forbedring i deres måde at opdrage på

- Forebygge problemer
- Bruge konsekvenser
- Sætte grænser
- Holde opsyn
- Mindre overreagerende
- Mindre nedgørende

Effekten på opdragelse svarer til effekten af etablerede forældretræningsprogrammer

Begyndende effekter på barnets adfærd i hjemmet

- Færre problemer
- Færre konflikter når forældrene stille krav i hjemmet

Svarende til tidligere forskning, finder vi ingen effekt på mental sundhed

1. Forældretræning baseret på frivillighed har tilsvarende effekter som de etablerede træningsprogrammer
2. Forældrene kan få hjælp tidligt fordi de selv tilmelder sig kurset
3. Udbredelse af forældretræning i den frivillige sektor kan:
 1. Forebygge problemer i familierne og måske endda medføre forbedringer i barnets skolegang
 2. Frigive ressourcer i det etablerede behandlingssystem

Rapport og pjece kan
downloades eller
bestilles her:

www.sfi.dk

